

REDACTIA

Arad, Deal Ferenec-utosa nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10
pe 1/4 an . . . 5
pe o luna . . . 2

N-rii de Duminică pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deal Ferenec-utosa nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrișori nefrancați nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

„CIVIȘII“ DELA DOBRIȚIN.

După cum se știe, »civișii« dela Dobrițin, urmașii vrednici ai glorioșilor cari la 1849 au detronat pe actualul monarch și întreaga dinastie de Habsburg, au votat în congregație o adresă prin care cer maghiarizarea armatei comune. Adresa aceasta au trimis-o tuturor comitatelor, dintre cari unele au primit-o și au hotărât — ca la Igló, de pildă — să scrie și ele în acest sens Dietei; ear altele, ca la Timișoara și Becicherecul-mare, au pus ad-acta prosa »civișilor«.

Presă »patriotică« nici n'a întârziat să laude pe cei cari, alături de dobrițineni, cer ca să se dea lovitură de grație armatei comune, după cum năpustitu-s'a cu extraordinară violență asupra »trădătorilor« cari au trecut la ordinea zilei peste o așa de importantă chestie.

I-au pus alături de — »Valahii trădători«, nu alt ceva, pe »mamelucii« cari s'au știut să se alătoreze adresei prin care dobriținenii vor să străntoreze — Coroana.

Dar noi n'avem interes să ne ocupăm de cearta din familie a Ungurilor. E treaba lor cum se vor descurca ori — încăiera.

Adresa dela Dobrițin a sosit însă și în toate comitatele locuite de Români. Congregațiunile de toamnă vor fi chemate să se rostească deci asupra adresei, să ia poziție pentru ori contra.

Ținem să arătăm părerile noastre asupra atitudinii ce credem că trebuie să luăm în această chestie.

Pururea dinastiei, nici vorbă, și de astă-dată Români vor susține părerile Curții. Aceasta cu atât mai osebit, cu cât dacă e vorba să judecăm între părerile M. Sale și a întreg corului de generali, sfetnici încercați și soldați cari și-au vârsat sângele pentru tron și țeară, și între părerile »civișilor« șovinisti dela Dobrițin, balanța gândirii noastre va

apăsa de cealaltă parte, alături de M. Sa. Căci ce urmăresc șovinisti cari vor ca limba maghiară să fie introdusă ca limbă de comandă?

O spun ei, fără ocol. A spus-o contele Apponyi, în Memoriul său secret dat pe față în »N. Freie Presse.« Vor ca și armata comună, ca honvezi-meia, să fie patul cald al tuturor nizu-ințelor de maghiarizare a naționalităților.

A ne învoi la așa ceva, ar fi să ne subscriem înșine sentința de moarte.

Vom lua deci preluțindent cuvîntul în congregațiunile împotriva adresei dela Dobrițin și vom spune că ținem cu sfințenie la unitatea armatei comune.

Ar fi o rușine, ca într'o afacere așa de însemnată, tonul să-l dea Dobriținul și în țeara întreaga să nu se găsească nimeni cine să ia poziție pe față și fără teamă împotriva spiritului șovinist pe care Ungurii de pe Hortobágy vor să-l imprime asupra întregii țări. Trebuie să se alle la Curte și în lumea întreagă, că nizuințele șovinite, a căror forțare — a țis contele Tisza — pot duce înaintea glonțului ori sub spânzurătoare, nu sunt aprobate decât de kossuthiști ori de cei cari se lasă terorizați de Barabás, Lengyel Zoltán și compania. Noi, nemaghiarii toți, reprobăm întreaga campanie pentru stoarcerea așa ziselor concesiuni militare, și dacă e vorba să se introducă în armată principiul național, am cere să fim puși pe aceeași treaptă cu Ungurii, pentru-că nici dintre ei nimeni nu slugește de două ori pentru țeară și rege, ci ori care dintre noi prestăm cât ei!

Aceasta să fie răspunsul nostru la adresa celor din Dobrițin.

Și fruntașii români încă din vreme să ia măsuri pentru-ca în ziua când se va da lupta pe acest teren, să fie fiecare la postul său.

Așa cere onoarea noastră națională, așa cer interesele noastre v.tale.

Și ne prezentăm noi, ziaristi. Nu mai mergea, ca la Bruxella de pildă, să spuți că ești ziarist, ci îți se cerea dovada. Numai așa ajungeai preluțindent. Chiar în sala de ședințe — magnifica sală a Reichsrathului — numai cu bilet puteai intra. Odată ajuns însă în posesia biletului, erai sigur de loc, iar nu ca în alte părți, unde locul bun îl ia cel-ce se scoală mai de dimineată. Tot așa se controla riguros biletul la intrare... Regula nemțească, nu glumă.

E de notat apoi grija ce a manifestat-o cu acest prilej »Wiener Verein für Stadt-interessen und Fremdenverkehr«: ea a pus adică la dispoziția fiecărui membru al uniunii câte un »guide«, carte franceză și germană, cu hartă și cu indicarea lucrurilor mai frumoase din Viena și jur.

Serata dela contele Harrach (J. Freiuug Nr. 3) dată Duminică la 6 Septembrie a fost pentru noi toți un prilej de a vedea casa unui vechiu și bogal aristocrat austriac. Familia Harrach poate dovedi anume, că deja în veacul XI membri de al ei ocupau pozițiune distinsă în stat. Dat-a monarchiei în timp de secole, generalii și bărbați de stat vestiți, dat-a guvernatori prin diferite principate, consilieri intimi Curții și acum în urmă chiar fabricanți de seamă. Intr'o sală mare, aproape de bibliotecă, era adică adevărată expoziție cu lucruri din fabrica de sticlărie dela Neuwelt (Boemia) a contelui Harrach... Am privit noi mult arbele genealogice, ce era atârnat pe un perete, decorațiile și bastoanele de mareșali

In onoarea Impăratului Wilhelm cu prilejul sosirii sale în Viena trupele vor face o revistă. Comanda va avea-o arhiducele Leopold Salvator. La revistă vor lua parte 23 companii infanterie, 18 escadroane cavalerie și 10 baterii artilerie. Arhiducele va saluta pe înaltul oaspe în fața gării de sud. Trupele vor prezenta armele ear musica va intona imnul poporal german.

Prigonirea unui protopop român.

În mișcarea națională, culturală, precum și politică, numele dlui Lazăr Iernea este bine cunoscut și stimat de toți. Intr'adevăr, reverendisimul protopop din Ciomacoz, a luat parte la toate mișcărilor și nu mai departe decât la Baia-Mare, cu prilejul adunării generale a Asociațiunii, s'a distins ca un mare vorbitor.

Un asemenea bun Român nu putea să rămână deci la adăpost de tot felul de mel-tiri și prigoniri.

Astfel a ajuns și d-sa să fie acuzat pentru agitație contra neamului unguresc. Ear această agitație ar fi săvârșit-o îndemnând pe niște Români să nu vorbească ungurește. Ar fi țis între altele! »Nu vorbiți limba aia cămească!«... Și ar fi oprit și pe copil de școală să vorbească ungurește, ci l'îndemna să vorbească românește.

Părua au subscris-o chiar niște nenorociți de Români, Ioan Moșul și soții, desigur puși la cale de »patrioți veritabili«.

Vorba e că bravul protopop român vre-o trei ani de zile a tot fost purtat pe la judecătoria până ce în cele din urmă procurorul din Sătmar Dénes Lajos a dat decizie de neurmărire, neputându-se dovedi nimic din scaturile câte i-se pun'au în cărcă.

Ei, dar păcătoșii denunțianți — ori mai bine: cei ce stau la spatele lor — nu s'au lăsat ci au apelat decizia procurorului ear Tribunalul din Sătmar nu putea să fi atât de puțin patriotic încât să nu urmărească pe un »popă valah« denunțat chiar de — Români.

Pe ați, Marți, Tribunalul din Sătmar a și emis un jude investigator la Ciomacoz, care să asculte din nou pe dl Iernea, precum vor fi interogați și 32 săteni, între ei și niște Șvabi, pentru-ca veți Doamne, să se scoată ceva la iveală și harnicul Român să poată fi cel puțin pus sub acuză, căci de osândit credem că nici în Ungaria nu se poate nimeni numai

pentru-că a îndemnat pe Români să vorbească românește.

Și protopopul Iernea atâta a făcut. Datorie sfântă a împlinit, pentru care are simpatia tuturor Românilor cu iubire de neam.

Criza țării.

Eșirea din impasul politic în care a ajuns țara în urma uneltirilor kossuthiste, devine tot mai anevoioasă. Deja încearcă a-și escercia influința deslegării crizei și atari elemente, cari absolute ar trebui să stea departe de ori-ce manifestări: în rîndul întii miliții.

Căletoarele M. Sale.

Poate tocmai împrejurarea asta va grăbi deslegarea definitivă a crizei. M. Sa plecase din Budapesta cu gândul de-a nu se mai întoarce, ci din Viena să continue munca de aplanare, dar se pare că a abzis de acest gând — dacă peste tot l-a avut, — căci comandatura burgului din Budapesta a primit mai multe porunci, din cari reiese că M. Sa va sosi din nou la Budapesta în 21 Septembrie și va sta până la 28 Sept. când va merge la Viena spre a-l primi pe împăratul Germaniei. După plecarea acestuia va veni iarăși la Budapesta, unde va sta până la 5 Octombrie, când va trebui să meargă la Viena, ca să fie de față la primirea Tarului Rusiei. De vor cere-o împrejurările, M. Sa și după plecarea Tarului va reveni la Budapesta, hotărât fiind să resolve cât mai în grabă acuta criză a țării.

Până după sfîrșirea manevrelor de cavalerie din jurul Lembergului, unde M. Sa a sosit — primit preluțindent cu ovațiuni grandioase — Duminică dimineata numai combinații evasive pot face.

In capitală.

De alminteri încă nu e nici o mișcare. Contele Khuen-Héderváry a dat espresie convingerii sale, că proiectatele conferențe de partid nu se vor putea ține, și astfel și senzația atât de mult așteptată va rămânea baltă. Ministrul

Dela conferența interparlamentară.

I.

Serata dela contele Harrach. — Primirea la primărie. — La Operă. — Banchetele.

Utilul cu plăcutul parcă nici o corporație politică nu-l știe așa bine împreună ca uniunea interparlamentară. Ba nu rise prea mult dacă afirm, că dacă ar lipsi partea plăcută a lucrurilor: excursiunile, reprezentațiunile festive la teatre și operă, serate și banchete, venerabilii iubitori de pace poate ș'acum ar încăpea într'o cameră de oțel, ca la 1888, când s'a ținut la Paris întâia conferență interparlamentară...

Așa însă, din au în an tot mai mulți iau parte la conferențe și dacă e să caracterisăm după dreptate pe cea din urmă, putem zice că a fost cea mai splendidă. Se înțelege: grație nu numai bărbaților politici cari din mari îndepărtări au grăbit la Viena, ci grație mai ales purtării de grije a guvernului austriac și a ospitalității lui Dr. C. Lueger.

Întăiu de toate este de înregistrat regula cea mare ce s'a putut observa. Când sosea vre-un membru al uniunii, la biroul conferenței găsea într'un plic mare puse: insignia ce se atârna la butonieră, o cărticică în care se arăta zi de zi programul și erau alăturate cupoanele cu ajutorul cărora se putea scoate bilet la operă și invitare la serate și banchete; un guid pentru Viena; o placă comemorativă de bronz și o grămadă întreagă de broșuri și foi volante pri-vitoare la chestia — păcii.

Și ne prezentăm noi, ziaristi. Nu mai mergea, ca la Bruxella de pildă, să spuți că ești ziarist, ci îți se cerea dovada. Numai așa ajungeai preluțindent. Chiar în sala de ședințe — magnifica sală a Reichsrathului — numai cu bilet puteai intra. Odată ajuns însă în posesia biletului, erai sigur de loc, iar nu ca în alte părți, unde locul bun îl ia cel-ce se scoală mai de dimineată. Tot așa se controla riguros biletul la intrare... Regula nemțească, nu glumă.

E de notat apoi grija ce a manifestat-o cu acest prilej »Wiener Verein für Stadt-interessen und Fremdenverkehr«: ea a pus adică la dispoziția fiecărui membru al uniunii câte un »guide«, carte franceză și germană, cu hartă și cu indicarea lucrurilor mai frumoase din Viena și jur.

Serata dela contele Harrach (J. Freiuug Nr. 3) dată Duminică la 6 Septembrie a fost pentru noi toți un prilej de a vedea casa unui vechiu și bogal aristocrat austriac. Familia Harrach poate dovedi anume, că deja în veacul XI membri de al ei ocupau pozițiune distinsă în stat. Dat-a monarchiei în timp de secole, generalii și bărbați de stat vestiți, dat-a guvernatori prin diferite principate, consilieri intimi Curții și acum în urmă chiar fabricanți de seamă. Intr'o sală mare, aproape de bibliotecă, era adică adevărată expoziție cu lucruri din fabrica de sticlărie dela Neuwelt (Boemia) a contelui Harrach... Am privit noi mult arbele genealogice, ce era atârnat pe un perete, decorațiile și bastoanele de mareșali

ale celor din familie, dar nu mai puțin am admirat obiectele expuse. Ce vrei, sticlăria din fabrica aceasta a fost premiată deja la expoziția din 1831 dela Viena, precum și la alte multe expoziții din Paris, Londra, München, Barcelona, Moscua, Filadelfia etc.

Aranjamentul palatului este nu se poate mai sobru și elegant. În toate camerele e plin cu tablouri de valoare, de pictori celebri și etajul II. al palatului este un muzeu care trece între cele dintăiu mușee particulare din Viena. Are apoi gobelinuri faimoase.

Contele, foarte amabil, a stat toată seara între oaspeți; e om deja în vîrstă ș'a fost ministru. Este între puținii aristocrați cărui M. Sa îi face distinsa onoare ca la ocazii date să-l viziteze.

Palatul, indeosebi grădina, era iluminat feeric și la mai multe mese oaspeții găseau mîncări reci și bîuturi bune și mai reci. La serată a fost și baroneasa Suttner, care de un șir întreg de ani propagă cu graiu și în scris ideile de pace și înfrățire a popoarelor. Ear Plener, în numele tuturor, a mulțumit contelui pentru afabilitatea manifestată membrilor uniunii interparlamentare.

La operă s'a dat în onoarea conferențiarilor »Cavaleria rustică«, »Bajazzo« și baletul »Perlele Iberiei«... Cine nu știe oare că opera dela Viena este între cele dintăiu din lumea întreagă? Nu mai trebuie deci să insist asupra reprezentațiunii dela 7 Septembrie. Artiștii, știind că reprezentații lunei întregi îi privește, părea că

s'au luat la întrecere; corurile erau d'o rară perfecție, ear baletul într'adevăr feeric: partea cea mai mare a baletului se petrece în fundul mării. A fost următoare arta cu care se reda viața din fundul mării și seria de scene ce se petreceau acolo într'u căutarea fetei frumoase, care de groaza unui cavaler răpitor, sârșise în mare, unde e căutată însă, dar de unde scapă și e dată, la urmă, iubitorului ei... Musica nu lăsa nici ea nimic de dorit. Ear între baletiste erau adevărate frumuseți și sprintene erau, în căl păreau că plutesc în aer, ear nu ating pămîntul.

Primăria din Viena este una dintre cele mai splendide clădiri moderne, un cap d'operă în stil gotic care va nemuri pe marele architect Schmidt, autor și al Votivkirch-ului. A costat 30 milioane coroane: în față are arcade și la mijloc un turn înalt de 100 metri, între alte patru mai mici. Sala festivă e grandioasă.

Eram invitați aici pe Marți, 8 Septembrie. Nu se spunea dacă va fi o simplă primire, unde se va conversa și cel mult se vor servi bîuturi răcoritoare, ori la mese așternute bogat vor fi și mîncări reci. A fost deci o adevărată surprindere când primarul Dr. C. Lueger ne invită în sala mare, unde la trei șire de mese era așternut pentru 712 persoane... Și ce menu!...

Dar să procedem în regulă.

La orele 6 1/2, toate sălile erau pline de lume. E un mușeu bogat aici: arme

președinte va pleca Mercuri la Viena, ca în calitate de ministru-președinte să ia parte la festivitățile ce se vor aranja în onoarea împăratului Germaniei.

Demonstrații sângeroase.

Criza a avut de urmare reținerea soldaților la serviciu activ, iar poruncile date în senzul asta, un șir întreg de demonstrații ale militarilor. Una dintre demonstrațiile mai sângeroase a avut loc Dumineca trecută în Sopron.

Partidul kossuthist a ținut în ziua asta o întrunire, în care a protestat în contra ordinului ministrului de război, apoi cei adunați au cultriat orașul întreg între strigăte de: „*Jos Héderváry! Nu mai servim!*”

Poliția a încercat să împrăștie mulțimea, dar soldații anulău al treilea și-au scos sabiile și au atăcat poliția, care a fost silită s-o ia la fugă. Mulțimea aștită a spart apoi fereștile generalului baronul Sprecher, ale maiorului Grovicic și ale căpitanului Fischer.

Comanda militară a pornit cercetarea cea mai severă deținând până acum 20 de honvezi și tunari, despre cari s'a adevărit că aștiau ficiorii.

Lueger în contra Ungariei.

În ședința dietei provinciale a Austriei de jos ținută luni, Lueger, primarul Vienei, a atacat ordinul ministrului de război și a cerut ca acest ordin să rămână în vigoare numai pentru fitorii maghiari, căci maghiarii poartă vina situației de azi. Dacă maghiarii nu vor să dea recruții, să se rețină ficiorii maghiari! De altminteri fudulia judeo-maghiarilor trebuie frântă. Nemții, croaiții, românii și rutenii nici când nu vor suferi introducerea în armată a limbii maghiare!

Dieta imperială a răspuns la vorbirea asta prin aplauze îndelungate. Kielmansegg, guvernatorul provinciei a oprit însă pertractarea acestei chestii, la ce a izbucnit un vifor de strigăte! — *Los von Kossuth! Los von Ungarn!*

Socialiștii anti-kossuthiști

Duminecă d. a. s'a ținut în Budapesta o mare adunare de socialiști, la care a vorbit afară de Bokányi, mai mulți socialiști străini, așa: d-na Sorgue din Paris, Fournement Leo, renumitul conducător al socialiștilor belgiani, Dr. Lollini, deputat italian, Brustlein, so-

vechi, chiar și roată de tortură de pe vremurile vechi, steaguri luate dela Turci, lăzi ferecate în cari se țineau banii orașului și mulțime de tablouri și portrete, îndeosebi de ale foștilor împărați și primari. Intre altele este și despărțământul I (cetatea cum se mai zice) în relief, lucrat pe o întindere de câțiva metri pătrați și pus sub sticlă. Apoi camerele lui Grillparzer, marele scriitor vienez, așa cum erau acasă, pe când trăia acest fiu adorat al Vienei: un pat, o masă de scris, un scaun comod, un dulap, eată camera în care lucra și dormea; alături biblioteca, unde sub niște dulapuri închise cu sticlă sunt diplomele de onoare, decorațiunile și tot felul de adrese omagiale ce distinsul dramaturg primise la diferite ocașii. Intre altele este și o scrisoare a de-cedatului arhiduce Rudolf, care-l felicitase pe Grillparzer când acesta împlinea 80 ani...

În alte camere sunt reliquiile (manuscrise mai ales) dela Schubert, Mozart, Heydin, Johan Strauss etc. Zile de arândul ai tot avea ce să vezi pe aici.

Primarul Lueger a fost primit — în sala consiliului — cu aplauze. La gât purta coleul distincțiune a oficiului, pe care i-l pune de gât M. Sa când îl întărește. Înalt cum este și spătos, un cap frumos: ochi albaștri și păr blond (barba începe a încăruntă), Lueger face o admirabilă impresie. El și salută îndată pe oaspeți, într-o vorbire plină de spirit, așa că de mai multe-ori produce ilaritate. Accentuează că ne găsim într'un oraș al lumii, între cetățeni legendari de ospitalieri și veseli; dorește să petrecem bine și noi, îndeosebi să ducă bună amintire damele. Îl răspunde Dr. Plener,

cialist sviterian și alții. Adunarea a hotărât să ia poziție contra kossuthiștilor, cari au luat în programul lor *votul universal* numai ca să seducă lumea. *Partidul kossuthist e inamicul partidului socialist, care luptă pentru binele poporului.*

Propunerea a fost primită cu mare însuflețire.

Diecesa gr.-cat. de Oradea-Mare. — Circular către întreg clerul Diecesan.

XXXV.

Nr. 2883.—1903.

Cunoscut este deja Veneratul Cler diecesan, că clemența suverană a Majestății Sale preagloriosului nostru Rege Apostolic Francisc Iosif I., precum și grația Sântului Scaun Apostolic al Romei m'au transferat dela Scaunul episcopesc al Lugojului la Scaunul episcopesc al Dumnezeu păzitei Diecese greco-catolice de Oradea-Mare, devenit vacant prin trecerea la viața de veci a atât de ilustrului și binemeritatului *Episcop Michail Panel.*

În urmarea acestor preînalte hotăriri, la 19 Mafu a. c. am depus în mâinile E. Sale Nuntului Apostolic din Viena profesiunea credinței catolice; ear la 27 Mafu am depus tot în Viena la picioarele Majestății Sale Împăratului și Regelui Apostolic jurământul de fidelitate; apoi Sanctitatea Sa Pontificele Roman XIII., de binecuvântată memorie, în Consistorul papal ținut la 25 Iunie, s'a îndurat a mă deslega de legăturile sacre și canonice cari le aveam, în virtutea consacării mele întru Episcop, cu Diecesa Lugojului, și, dând întărire denumirii regești, a mă preconisa întru Episcop greco-catolic român de Oradea-Mare.

După îndeplinirea acestor acte așa de însemnate pentru zilele vieții mele, și pe baza documentelor respective, Duminecă la 16 August a. c. sub decursul Sântei Liturghii celebrată în Biserica noastră Catedrală din Oradea-Mare m'am instalat cu cuvenita solemnitate sacră în Scaunul episcopesc, și prin aceea de drept și de fapt am luat ocărnuirea acestei Diecese.

A doua zi, Luni la 17 August am ținut Consistoriu plenar în ființa de față a aproape tuturor Asesorilor Sântului Scaun episcopesc. Îndată la începutul ședinței, după-ce am implorat darul Domnului și am salutat pe Venerații Frați Asesorii, am ținut a mă împlini una din cele dintăiu datorințe pastorele, anume aceea de a-mă constitui *Vicar general episcopesc.* Și drept aceea, în această atât de însemnată și onorifică funcțiune am chemat și am constituit de Vicar, adică de locțiitor al meu în sensul și amăsurați prescripțiilor canonice ale Stei noastre Biserici, pe Ilustrisimul și Reverendisimul în Christos Frate Dr. Augustin Lauran Prelat

care-i mulțumește pentru plăcerea ce o procură membrilor conferinței de pace.

Vr'o oră, cât țin prezentările și conversația, Dr. Lueger pentru toți are un cuvânt afabil.

La orele 8 suntem toți la mese, în sala mare, splendid decorată cu flori și steaguri. Pe galerie cântă cea mai bună orchestră a Vienei (C. W. Drascher), și înaintea fie-cărui tacăm spumegă berea.

Afară aclamări puternice și întreaga față a primăriei înota într-o mare de lumină albă. Lueger s'așază la mijlocul mesei dinspre stradă, așa ca să ne vadă pe toți. La spatele lui este o tribună de unde aveau să se rostescă toasturile. În fața lui Lueger ședea Frederic Passy, bătrânul fondator al uniunii interparlamentare; de a dreapta prințesa și prințul Lichtenstein, de a stânga dr. Plener cu soția, și așa mai departe, tot ilustrități din Europa întreagă.

Și când ne gândim că înainte cu zece ani mulți dintre aceștia ar fi considerat sub demnitatea lor a sta de vorbă cu Lueger, pe care favoarea poporului, munca neobosită și cinstea ireproșabilă eată, l'au ridicat la post înalt... Îi și știe ține cu demnitate. Vienezii cu adevărat îl adoră.

Menu-ul servit a fost escelent, vinurile tot așa, serviciul de model.

Seria toastelor a deschis-o Stanhope care a adus elogii venerabilului suveran al Austriei. Vorbirea a fost ascultată de toți în picioare ear musica a intonat „Gotteshalle” pe care sute de inși l'au cântat apoi și cu vocea, în toate limbile.

În mijlocul aplauselor furtunoase urcă tribuna Dr. Lueger, care ține un toast splen-

Domestic Pontificiu, Abate Canonic cantor etc., care prin strălucirea virtuților sale, prin știința sa profundă, prin activitatea sa neobosită, și îndeosebi prin zelul ce l'a desfășurat cu înțelepciune ca Vicar general capitular întru ocărnuirea diecesana pe timpul vacanței Scaunului episcopesc, — și-a câștigat merite dintre cele mai alese față de această Diecesă. Apoi, întru amintirea faptului instalării mele în Scaunul episcopesc, am aflat în Domnul de bine a acorda distincțiune onorifice unor bărbați bine meritați iar după aceea, am luat cunoștință despre Raportul general, făcut cu rară sirguintă și prezentat de fostul Vicar capitular asupra stării actuale a Diecesei, cu înșirarea a o mulțime de cause grave pendente, cari așteaptă deslegare. — Aceste le comunicăm Veneratului Cler, parte spre cuvenita orientare, parte spre luare la cunoștință.

Cu deosebită plăcere aprofit totodată de ocașione, spre a exprima călduroasele mele mulțumiri tuturor acelor Frați Preoți, Învățători și mireni, cari fie prin participarea lor în număr așa de mare la actul instalării, fie în fel și fel de chip și îndată dela denumirea mea s'au grăbit a da expresiune sentimentelor lor de felicitare și de alipire față de nevrednicia persoanei mele. În schimbul acestor nobile sentimente, și pentru aceasta atât de bună primire, prin cari s'a cauzat sufletului meu o nespasă mângâiere, vă asigur pe toți, Venerați și iubiți Frați, despre recunoștința și dragostea arhierescă ce mi-a cuprins inima față de voi și față de obștea clerului și poporului credincios. Ear când astfel mă silesc a descoperi sentimentele mele de recunoștință și de grațitudine pentru buna primire ce mi-s'a făcut, de datorință nu mai puțin plăcută îmi țin a aduce și la acest loc mulțumirile mele reprezentanților auctorităților publice precum și concetățenilor noștri fără de nici o deosebire, cari așzderea și pretutindenea m'au onorat și întimpinat cu simpatie, cu deferență și cu multă bunăvoință

Conștiu sunt la urmă, Venerați Frați, de mărimea responsabilității și de mulțimea greutăților, cari ca și o mare povară vor apăsa zilnic slabii umerii mei; dar mă nutrește speranța, că Bunul Dumnezeu se va îndura a da întărire neputințelor mele, — și tot atunci puternică îmi este și încredințarea, că voi toți prin frățească, leală și promptă conlucrare veți sprigini și încurajia sforțările mele ce mă voiu sili a le deslășura cu gând bun și cu de votament nețermurit pentru menținerea, dezvoltarea și înflorirea feliuritelor noastre așezăminte diecesane, adică pentru și întru împlinirea marilor și multelor mele datorințe pastorele. Ear darul Domnului să fie cu noi cu toți!

Dat în Oradea-Mare, la 24 Aug. 1902.

Episcop Demetriu Radu.

Adunare socialăistă.

Duminecă după amiază socialiștii lui Bokányi au ținut în Budapesta o mare întrunire, la care au luat parte și deputații străini sosiți dela conferința interparlamentară din Viena să vadă capitala Ungariei.

Mai întâiu a vorbit d-na Sorgue, directoara ziarului feminist „Action” din Paris. Intre altele ca a zis: „Contele Apponyi ni-a salutată într'un palat somptuos. Dela prima privire ni-am convins însă, că acel palat nu este casa țării, ci a burghezilor explotatori, a domnilor mari.”

Vorbesc apoi Leo Fournement (belgian), Dr. V. Lollini (italian) și Alfred Brustlein (elvețian) care vorbește nemțește, dar a cărui vorbire nu s'a tradus în ungurește, de oare-ce toți cei de față spun că știu nemțește. Despre vorbirea acestuia „B. Hirap” scrie: „El descrie apoi cu sarcasm splendoarea palatului dietei ungare, unde a văzut multă auritură și decorări, lumină electrică și șpalir de haiduci ori țeniceri, dar în casele mici e mizerie îngrozitoare.”

Constatări drepte, pentru cari însă contele Apponyi nu se va fi felicitat că i-a adus pe deputații aceștia la Budapesta.

A vorbit apoi Bokányi, care a combătut și pe guvernamental și pe kossuthiști, arătând că aceștia-s șarlatani: cer nu desarmarea ci miliție națională.

Din Baia-Mare.

Din Baia-Mare ni-se scrie:

Vă fac cunoscut că pe Ungurii d'acii i-a cuprins un necaz fără margini pentru-că în orașul acesta, pe care-l credeau ferit de ori-ce mișcare românească, s'a petrecut o sărbătoare culturală română atât de imponentă. Necazul lor este cu atât mai mare, cu cât au văzut că s'au deșteptat până și Românii pe cari îi credeau maghiarisați, și mai ales că ved că de mult mândria și conștiința națională s'a deșteptat în țărani de p'acii, cari s'au convins că și Românii au domni învățați și cu putere. Nu vă puteți închipui însuflețirea ce s'a pornit în urma adunării d'acum o lună. Poporul tot de asta povestește ear Ungurii și Jidanii zic că nu trebuiau lăsați Românii să țină adunare. A. P.

Politica Balcanică.

— Convorbire cu d. Trandafir Djuvara —

D. Trandafir Djuvara, senator, fost ministru plenipotențiar al României la Constantinopol, a acordat ziarului „Neue Freie Presse” următorul interviu:

„Avui prilejul să am o convorbire despre turburările din Balcani cu d. Trandafir Djuvara, senator român care a fost trei ani ministru plenipotențiar la Constantinopol și cunoaște bine situația în Turcia.

— Sunt optimist — îmi zise d. Djuvara — nu cred că vom avea războiu, adecă atât timp cât Rusia nu va voi și se va menține înțelegerea austro-rusă. Și toate simptomele ne îndreptătesc să credem că înțelegerea se menține azi mai solid de cât oricând.

Dacă însă Bulgaria ar încerca să facă o lovitură, atunci ar fi pur și simplu zdrobită de Turcia. Nu trebuie să se uite importanța militară a Turciei. Turcia are în Asia rezerve nesfârșite și turcul e un soldat admirabil. Pricina nenorocitelor turburări din Balcani e de sigur extraordinara încredințare a celor mai contrare interese: Bulgari, Sârbi, Români, Greci, Albanezi stau față în față cu interese opuse. Delimitarea sferelor de interese — aceasta e politica balcanică a viitorului. Dar viitorul e încă foarte depărtat.

Russu Ștrianu.

Nu cred că chestia se va putea rezolva într'un timp apropiat. Noi Românii stăm în mod firesc de partea Turciei, căci interesul nostru e să menținem atât timp cât e posibil Turcia. Edgar Quinet spunea încă pe la 1856 că România trebuie să meargă mână în mână cu Turcia. Și aceasta e pentru noi singura politică justă. Rusia urmărește astăzi cu fermitate planul, de a stabili o comunitate de interese între Sârbi cari sunt dușmanii firești ai Bulgariei, — și Bulgari.

Dar acest plan nu putea încă să ajungă la maturitate în împrejurările de față. Circumstanțele dinastice în Bulgaria și Serbia sunt, ce-i drept, atât de puțin clare, în cât e pur și simplu imposibil de a prevedea cum se vor desfășura lucrurile în această privință.

DIN ROMÂNIA

Sâmbătă s'au împlinit 26 de ani de când sângele voinicilor noștri a înecat Grivița, pentru răscumpărarea independenței noastre.

Zi glorioasă, care va rămâne de apururi neștersă în istoria țării noastre, ea trebuie sărbătorită cu tot entuziasmul și în același timp cu religiositatea ce se cuvine amintirii bravilor cari s'au jertfit pentru țară.

După veacuri de robie și de amorțire a energiei naționale, fiul poporului român a fost chemat de marele Căpitan să-și îndeplinească datoria ce o au, nu numai față de țară dar față de menirea istorică cu care au fost așteptați la gurile Dunărei. Și voinici și-au făcut datoria cu prisosință.

Cu sângele lor generos s'a botezat independența noastră, cu jertfa vieții lor s'a redat viața României, și de aceea România nu-i va uita nici odată.

(Secolul).

Sensații serbești.

Am dat zilele trecute în resumat, proclamația ofițerilor sârbi. Iată textual această proclamație:

„Către ofițerii sârbi!

„După-cum știți, următorii ofițeri sârbi (urmează numele alor 68 de conjurați) au năvălit în conacul regal în primele ore ale dimineții de 29 Iunie, cu toate semnele distinctive și în uniforma de ofițer. Abuzând de încrederea trupelor din garnizoană, au asasinat în modul cel mai barbar perechea regală, măcelărind cadavrele lor. Nemulțumit cu acest asasinat, au comis alte omoruri și jafuri.

„Dacă acești ofițeri ar fi simțit numai un moment vibrându-le în inimă sfîntenia jurământului deus ca soldați și delicata onoare de militar, mai înainte de a comite acel oribil asasinat, ar fi depus uniforma de ofițer. Și dacă au omis a face aceasta înainte de crimă, aveau sfînta datorie de a o face după, pentru propria lor onoare, pentru respectul datorit întregului corp ofițeresc.

„N'au făcut această sfîntă a lor datorie. Ba chiar după crimă au arătat cel mai brutal cinism și dovadă au dat-o cu numirea aghiotanților regali și atitudinea lor la numirea noului mareșal al Curții Lașianin.

„Ei au sequestrat ukazul, ce avea semnătura regală și era tipărit în imprimeria statului, prin care era numit Lașianin, și au făcut să apară ziarul oficial fără acel ukaz, violând astfel un ordin al regelui și aducând anarhia și indisciplinarea în armată.

„După toate acestea, noi avem obligațiunea în fața lui Dumnezeu și a istoriei, patriei, armatei și poporului nostru și în fața ofițerilor tuturor Statelor civilizate, de a cere din toate puterile expulsarea sus menționaților ofițeri din rîndurile noastre.

„Să li-se ia uniforma, prea sfîntul simbol al onoarei discipline, comun tuturor armatelor din lume! Numai după-ace se va ajunge la aceasta, vor cădea toate barierele puse între noi și ofițerii din lumea civilizată.

„Stima lumii civilizate va fi redată Serbiei, Coroanei și reprezentanților le-

gali ai puterii, numai după-ace vor fi șterse urmele acestui precedent periculos de pronunțament militar.

„In numele patriei, al onoarei noastre, al iubirii noastre pentru libertate și pentru pentru independența Serbiei, vă conjurăm a lucra în unire cu noi și să strigăm cu hotărîre: „Ort noi, ort et!”

NOUȚĂȚI.

ARAD, 15 Septembrie n. 1903.

Spre lămurire. În afacerea scandaloasă a avocatului român din Cluj (care pentru 50 fileri a cerut execuție pe averea unei văduve cauzându-i astfel spese enorme) s'a accentuat că un cunoscut naționalist a comis acest fapt condamnabil. Grăbim a declara, că nu dl Dr. Aurel Isac este acest naționalist. De altfel și fără această lămurire, cine cunoaște pe Dr. Isac nici un moment nu putea crede ori presupune că ar fi capabil de o asemenea faptă. D-sa e cunoscut ca Român care departe de a strămtona, dar încă ajută, unde i-se dă prilej, pe frații săi.

Adunarea gen. a Asociațiunii desp. Lipova. se va ține în M.-Radna la 21/X. l. și a. c. st. n. Membrii sunt rugați a participa.

Invitare. Comuna bisericăscă rom. gr.-or. din Reșița-mont. invită respectuos la introducerea festivă a nou alesului paroch, On. domn Ioan Popoviciu care se va ține Duminecă în 20-lea Septembrie 1903 st. n. Programa festivităților: Sâmbătă în 19 Sept. la 12 ore: întimpinarea noului paroch la gară; seara la 8 ore: serenadă, din partea Reuniunii rom. de cântări și muzică din loc. Duminecă în 20 Sept. dimineața la 10 ore: serviciu divin festiv și actul de introducere efectuit prin delegatul Ven. Consistor diecesan; la 12 ore: felicitarea nou alesului paroch, seara la 8 ore: Concert în hotelul Klemens, arangiat de Reuniunea rom. de cântări și muzică din loc. *Comitetul parochial.*

Intimpinare. Primim următoarele: 1. Față de aserțiunile cuprinse în corespondența publicată în Nr. 155 din 8 l. c. al organului d-voastră și subscrise de »Satulungeanu«, încât acelea mă privesc pe mine vă rog, ca în numărul proxim al »Trib. Pop.« să-mi publicați următoarea: *Declarație.* 1. »Satulungeanu« spune un neadevăr, când afirmă, că eu m'aș fi recomandat cumva ca director al »Albinei« și că astfel aș fi persuadat sau chiar intimidat pe vr'un alegător. 2. Pe Ioan Bratu Munteanu nu-l cunosc. De afirmativele păreri ale acestuia referitoare la persoana mea, încă n'am avut cunoștință până n'am cetit proza lui »Satulungeanu«. Fiindcă nu știu cine se ascunde sub numele de »Satulungeanu«, iar din cutezată sa aserție făcută față de mine trebuie să presupun cu drept cuvânt, că am de lucru cu un erou din tufă, care și față de Ioan Bratu Munteanu este tot atât de puțin iubitor de adevăr și tot atât de puțin onest ca și față de mine: declar că, afară de presenta desavuare, nu sunt nici curios și nu mă aflu nici îndemnat a erua adevărul nume al existențelor de specia »Satulungeanului«. *Brașov*, în 10 Sept. n. 1903. *Cornel Popescu.*

Petrecere. Reuniunea meseriașilor și economilor Din Alba-Julia invită cu toată onoarea la producțiunea teatrală ce se va arangia luni 21 ziua de St. Marie Septembrie 1903 st. n. în sala cea mare dela Hotelul »Europa« Inceputul la 7½ ore seara. Alba-

Julia în 10 Septembrie 1903. Ioan Teulescu președinte. Dr. Alexandru Fodor vice-președinte. Traian Novac secretar. Iosif Roman casar. Nicolae Pleșa controlor.

Programa: I. Nepotul ca unchiu comedie în 3 acte. Localizată din germână de Petra-Petrescu. II. Pentru ce am rămas flăcău bătrân, de Antoniu Popă predat de D-l Silvestru Oprean, Arvinte și Pepelea, comedie într'un act de V. Alexandri.

Declarația unuia dintre ofițerii sârbi masacrați. — Unul dintre șefii masacraților a spus corespondentului ziarului vienez »Zeit«:

„Nu ne vom lăsa a fi nici înfrinți nici intimidați.

„Suntem patrioți. Asasinarea regelui Alexandru și reginei Draga a fost un act patriotic. Avem dreptul d'a controla faptele guvernului, pe care l-am instalat noi înșine.

„A fost o eroare din partea noastră că n'am luat noi înșine guvernul.

„Trebuia înființată dictatura militară sub care s'ar fi făcut alegerile.

Foc. În comuna grănițarească *Mititei* (comit. Bistrița-Năsăud) Joi după prânz a izbucnit un mare incendiu mistuind 10 case cu edificii economice. Paguba e prețuită la 25 mii fiorini. *Numai patru inși au fost asigurați.*

Avis. Într'o cancelarie advocațială din Arad se caută de scriitor un român, care scrie românește și ungurește perfect. — Reflectanții să se adreseze redacției.

Necrolog. Inregistrăm cu deosebită părere de rău următorul anunț funebru: — Subscrisul cu inima frântă de durere aduc la cunoștința numeroaselor rudeni și cunoșcuților, că prea iubitul lor tată, frate, cumnat, unchiu și văr. *Constantin Popovici-Barcianu*, profesor de agricultură în retragere, după scurte suferințe a adormit în Domnul, Duminecă, în 13 Septembrie n. a. c. la orele 7½ a. m. în etate de 46 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza luni, în 14 Sept. n., la orele 4 p. m., dela casa mortuară, Piața mare Nr. 4, spre repaus etern în cimiterul gr.-or. din loc. Oraștie în 13 Sept. 1903. Fie-ți țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Tiberia C. P. Barcianu, ca fiică. Văd. Iustina Dr. N. Olariu n. P. Barcianu Elena I. Popovici născ. P. Barcianu ca surori. Aurel P. Barcianu, ca frate. Iulius Popovici, ca cumnat. Delia, Livius, Elvira și Victor A. P. Barcianu, ca nepoți și nepoate.

Amicul nostru Aurel P. Barcian, care în decedatul și-a pierdut pe fratele iubit, îi trimitem expresiunea adâncii noastre condolențe.

— Nu cu mai puțin regret înregistrăm moartea altui Român brav, despre a cărui trecere la cele eterne familia ne trimite următoarele: Cu inimă înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcuților, că preaiubitul și neuitatul nostru soț, tată, socru, moș, frate, unchiu și văr *Nicolae Ursu*, în etate de 67 ani, împărțit cu sfînta taină a Cuminecării, a trecut din viață la cele eterne, Duminecă în 31 August, seara la 9 ore. Rămășițele pământești ale neuitatului defunct s'au așezat după rîndul bisericii ort-române în cimiteriul din loc, spre odihnă vecinică, Marți în 2/15 Septembrie d. a. la 1 oră Curțicu, la 1/14 Septembrie 1902. Fie-ți țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Cristina Ursu născ. Popoviciu soție. David Ursu, Ignatie Ursu, Pascu Ursu, Ecatarino Ursu măr Vașian fi și

fiică. Ioan Ursu și Petru Ursu frații cu soțiile lor Petra și Iulia. Traian Vașian preot, Sofia Ursu născ. Tămășdan, Elena Ursu născ. Bulboacă ginere și nuror. Maria Ursu măr. Bulboacă, Teodor Ursu, Cristina Ursu, Nicolae Ursu, Traian Ursu, Livia Vașian, Sabin Vașian, Titus Vașian nepoți și nepoate.

† **Leontin Drăgan.** »Revista Bistriței« scrie:

Înainte de încheierea foii primim încă o dureroasă veste: despre încetarea din viață a unui tânăr profesor dela gimnaziul din Năsăud, care a fost ales în locul decedatului Dr. Ion Malaiu.

Cea mai nostricăcioasă cremă pentru înfrumusețarea tenului e crema de flori de liliac, un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor. Săpun de flori de liliac bucata 70 fil. Pasta Iuno 2 cor.

Pudra Iuno 2 cor.

— Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgârciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mâncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fil.; o cutie de probă 2 cor.

— Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringiilor are un efect miraculos pastilele de pepr Senega. Se pot găsi în farmacia »Verg-Maria« alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

Bibliografie.

A apărut: Biblioteca »Tribuna Poporului.

N-rul 1.

NUVELE

DE

Emile Zola.

Trei nulele d'o rară frumusețe.

Prețul 40 bani + 6 fil. porto.

De vânzare la adm. foii noastre.

LA ROMA

NEAPOLI — POMPEI — CAPRI — FLORENȚA — VENEȚIA. — LIDO. — LONDRA. — PARIS. —

SCHITE ȘI IMPRESII

DE

RUSSU ȘIRIANU.

Se află de vânzare la Administrația »Tribunei Poporului«, Arad. Volumul de 268 pagini, costă 2 cor., plus 10 fil. porto postal.

Red. respons. **Ioan Russu Șirianu.**
Editor **Aurel Popovici-Barcianu.**

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

522 szám. 1903 vhtó.

Árverési hirdetés.

Alultrott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 1902. évi 12058. számú végzése következtében Petrovits Aurel nagylaki ügyvéd által képviselt Nadlakána takarék és hitelintézet javára Stefánutiu János és társa ellen 170 kor. s jár. erejéig 1903. évi június h. 15-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 876 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen becsátanak.

Mely árverésnek m.: radnai kir. járásbírósgág 1903. ik évi V. 233 2 számú végzése folytán 70 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi márt. hó 27. napjától járó 6% kamattal, váltódíj és eddig összesen 86 kor. 80 fil.-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig Stefánutiu János gör.-kel lolkész mondariaki lakásán leendő eszközlésére 1903. évi szeptember hó 18-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kifizetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsátanak alul is, el fognak a latni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt M.-Radnán, 1903. évi szeptember hó 2 n

Smikál János,
kir. bír. végrehajtó.

1068 1—1

FRIED SAMUEL

curățitor de haine.

Strada Weitzer János Nr. 19 **ARAD**, Strada Weitzer János Nr. 19.

Ori-ce haine pentru domni, dame sau băieți, de culoare cât de gingașe sau cu decorări cât de bogate, perdele de dantele, haine pentru teatru și uniforme se curățese și colorează pe lângă garanția cu preț ieftin și prompt.

951 25-25

Pe pământuri

și

case

din oraș, bine situate și cu venituri, se pot căpăta împrumuturi, pe amortizare pe lângă următoarele condiții:

4% amortizare de 50 ani,

4 $\frac{1}{2}$ % amortizare de 40 $\frac{1}{2}$ ani,

4 $\frac{3}{4}$ % amortizare de 35 ani,

5% amortizare de 30 ani

1047 6-

Capitalul împreună cu interesele se plătește două rate anuale.

Imprumuturile se dau în bani gata.

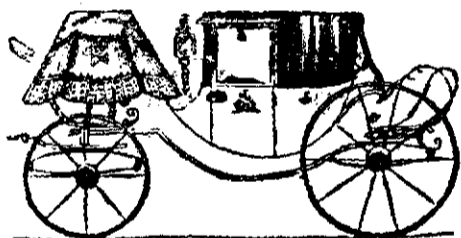
Imprumuturi cu interese mai mari se rescumpără, (convertesc)

Provizie se plătește ulterior. Oferte de împrumut primește și cu lămuriri servește biroul lui

BERGER JOZSEF

Arad, Andrassy-tér 8. vis-à-vis cu biserica.

Lucru de gust, prețuri moderate.
Trăsuri gata la dispoziție.

Comande din provincă se efectuează prompt și grabnic.

Primește fabricarea de trăsuri, calese și căruțe corespunzătoare tuturor cerințelor moderne, pe lângă execuție de gust. Primește d'asemeni tot felul de reparaturi, și toate lucrările ce se țin de lustruire, pe lângă prețuri moderate. — Se recomandă mai ales atenției și părtinirii prea st. domni proprietari de pământ.

990 17-25

Tary Béla

== fabrică de trăsuri ==
== și atelier de lustruire. ==

Arad, Boros Béni-tér nr. 10.

FRĂȚII FLEISCHER

fabrică de mobile de fer

Arad, strada Furdó Nr. 10.

Recomandă fabricațiunile sale cu gust efectuate și în stare de-a sta față cu ori-ce concurență, ca

Paturi de fer

cu uneltele de trebuință, noptiere, lavabouri (spălător), paturi elegante pentru copii, leagăne și trăsuri pentru copii.

Primește ajustare, cu prețuri convenabile, de hoteluri, scaune de grădină, mese, chioscuri, case de caritate, internate, spitale și casarme.

Somiere (madraț) de sirmă,
se confecționează după măsură, cu prețuri avantajoase.

Program cu ilustrațiuni se trimite francat și gratis. 1048 4-5

Cel mai vechiu atelier de reparaturi și depozit de biciclete și mașini de cusut, în Arad, piața Libertății 7.

HAMMER VILMOS

mehanician electric.

N-rul telefonului 96.

Biciclete de Dresda, calitatea I.

Depozit de

Mașini de cusut Singer pentru brodării fine, și

mașini de cusut Singer cu 32 fl. pe lângă garanție de 5 ani.

Instalări de sonerii și telefon.

se primesc pe lângă mare garanție. Mare depozit de bucați de biciclete și mașini de cusut. 1059 8-

Telefon pentru oraș și comitat 471.

In atenția gospodărițelor.

Au sosit

sticlele de aburi

pentru crastaveti și poame, fabricat model, rezistând celui mai mare grad de căldură, făcut din o singură bucată, pareți de sticlă, de culoare verde sau albă.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte avantajoase numai la

URBAN E.

urm. ved. Sütő József

pravalie de sticlării

Arad, Forray-uteza 2/c.

Mare depozit de tot felul de sticle, porcelanuri, vase de fert, lampe, cadre pe lângă prețuri scăzute.

Tot aici se capătă PETROLEU de CRISTAL fără miros; 1 litru 20 cr.

Comande din provincie prompt și grabnic. 1052 10-80

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior.

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și provincă se efectuează prompt și punctual. — Lucru bun și solid! Prețuri moderate!

Serviciu punctual! 1045 17-

Diplomă de argint 1885. Budapesta.

Telefon (pentru oraș și comitat) Nr. 387.

BRAUN N. A.

depozit de culori.

Arad, str. Forray, piața Boros-Béni.

Mare depozit de firmis, culori de ulei fabricat propriu, culori pentru vopsirea podelelor, uleiuri pentru mașini, și a toate de prima calitate.

— Comande din provincă se efectuează prompt și solid —

1034 25- Pachetarea gratuit. —

Cel mai ieftin izvor de cumpărare din Arad.

Juvaericeale,

bucăți de aur și argint (frante)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte. 1005 48-

Deutsch Izidor,

clasonnicar și juvaeriu

Arad, Strada Templo...

— Telefon n-rul 438. —

TERÉNYI JENŐ,

== Pravalie cu diferite mărfuri la „Steaua albă“ ==
Arad, Piața Boros Béni Nr. 22. (în colț.)

Recomandă magazinul său de coloniale, tot felul de făini, precum și alte lucruri.

Deosebit recomandă **semințele** a tot felul de **legume.**

Prețuri moderate.

Serviciu prompt.

La comande din provincă împachetarea nu se socotește Cumpărarea cu bani gata 2%, scăzământ. 945 21-25

Alegere mare în stofe engleze și franceze

Spere binevoitoarea atențiune!

Subscrisul îmi permit a anunța cu stima P. T. Public din Oravița și jur, că am deschis de mai mulți ani în casa mea proprie vis-à-vis de casa lui Medit un

Atelier pentru haine bărbătești.

Basat pe cunoștințele mele în croit și executare știu ce le-am câștigat în decurs de mai mulți ani în primele ateliere din capitală. pot servi pe On. meșterii cari mă vor onora cu comanda cu croiul cel mai nou englez și francez.

Rog în special cu umilități inteligența română — și cu considerare la faptul că sunt român — să binevoiască a mă onora cu comanda D-lor.

Pentru serviciu prompt și efectuare solidă garantează cu toată stima

P. COLARIU,

854 4-5

croitorie ergează și franceză.

Oravița, în casa proprie, strada principală.

Alegere mare în stofe engleze și franceze